

У цивільній і кримінальній сфері справи розглядаються в залежності від їх важливості судами великої інстанції або малої, виправними, поліцейськими (якщо це адміністративні порушення). Відповідно торгівельні спори розглядаються торговими судами. Суд присяжних розглядає кримінальні справи, дані суди складаються з голови, 9 присяжних – громадяни обрані на голосуванні з виборчих списків, 2 професійних суддів, кінець першого рівня.

Другий рівень :

Апеляційний суд – другий рівень судової системи Франції.

У Франції в даний час налічується 35 апеляційних судів, в тому числі 5 з них знаходяться поза межами країни, також 2 вищих. Кожен суд має юрисдикцію, щодо кількох департаментів (від 2 до 4).

Вищий рівень:

Касаційний суд- вища судова інстанція, розглядає скарги та постанови з апеляційних судів.

Структура: три палати у цивільних справах, одна представляє торгівельні і адміністративні справи, і соціальні спори – кримінальні справи.

Касаційний суд був створений у 1790 р., є посередником між суспільством, народом і державою, який має ціль охороняти закони від неправдивих тлумачень. Даний суд не розглядається як інстанція, його задум є перевірка рішень нижчих судів. В загальному можна сказати, що він розглядає питання з права. Причина для початку діяльності є правопорушення, перевищення влади, недотримання форми рішення, суперечливість рішення. До складу входять перший голова і шість голів палат [2, с.2].

Пленум (колегіальний орган представляє собою збори всіх або виборних представників організації). Касаційного суду, також вирішує питання принципового характеру. Справи в даних органах передаються невмотивованими визначеннями першого голови суду або постановою палати, або вимогою прокурора. Закон передбачає два випадки коли питання принципового характеру набувають особливого значення: 1) коли думки судів не збігаються, 2) повторне скасоване рішення [1, с.2].

Касаційний суд має виняткову компетенцію і на думку деяких французьких юристів він не може розглядатись, як суд третьої інстанції, число справ, які потрапляють до суду на розгляд [1, с.1].

Отже, в вище сказаного можна зробити висновок, що на вершині судоустрою розмістився Касаційний суд, має складну будову і до його складу входять 5 палат цивільних справ і одна по кримінальних. У випадках коли розглядають справу у змішаному складі, тобто не менше трьох палат, як справа порушує або зачіпає право одну або декілька палат з ціллю уникнути суперечок в структурі суду. Пленарне засідання суду під керівництвом першого голови, або старшого за віком голови палати можуть виносити ухвали по даних скаргах після розгляду скарги судом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Маклакова В. В. Иностранное конституционное. М.: Юристь, 1996. 512 с.
2. Молдован В.В., Чулінда Л.І. Правознавство. 2-ге вид. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010.184 с.
3. Чернов Є. Судові системи України та Франції по розгляду господарських спорів // Право України. 1992. N10. С. 25.

М.М. Коваль

к.ю.н., доцент кафедри кримінального права і процесу

І. П.Томчишин

студентка 1 курсу, групи ПВ-14

СУДОВА СИСТЕМА ІТАЛІЇ

Відповідно до ст.101 Конституції Італії правосуддя здійснюється іменем народу. Судді підкоряються тільки закону.

Судові функції здійснюють ординарні суди (magistrati ordinari), діяльність яких врегульована правилами щодо судоустрою (norme sull'ordinamento giudiziario). Не можуть бути запроваджені посади надзвичайних або спеціальних суддів. У структурі ординарних судів можуть бути утворені спеціалізовані установи для розгляду окремих категорій справ, включно за участю громадян, які безпосередньо не належать до магістратури.

Відповідно до ст. 104 Конституції Італії магістратура відокремлена і незалежна від іншої влади. У Вищій раді магістратури головує Президент Республіки. До її складу входять перший голова і генеральний прокурор (*procuratore generale*) Касаційного суду (*Corte di cassazione*). Дві третини інших її членів обирають ординарні суди з числа суддів різних категорій, одну третину обирає Парламент на спільному засіданні Палат з числа професорів права університетів і адвокатів, що мають не менше п'ятнадцяти років стажу. Рада обирає заступника Голови з числа своїх членів, обраних Парламентом. Вибірні члени Ради обіймають посади чотири роки і не можуть бути обрані на наступний строк. Обіймаючи відповідні посади, вони не можуть бути включені до кадрових професійних списків, а також бути членами Парламенту або регіональної ради.

В Італії трибунали у справах неповнолітніх організаційно є самостійними. Вони утворені у кожному з 23 апеляційних округів. Кожен трибунал діє у складі двох суддів та двох експертів (чоловіка та жінки). Але скарги на постановлення трибуналу розглядаються в одній з палат апеляційного суду загальної юрисдикції за участю двох таких же експертів, тобто суди у справах неповнолітніх перебувають в інстанційному зв'язку з судами загальної юрисдикції [1, с.20].

Судові рішення і юрисдикційні дії, що стосуються особистої свободи, можуть бути оскаржені в касаційному порядку з мотивів порушення закону. Виняток припускається лише стосовно вироків військових трибуналів, постановлених у воєнний час.

Особливе місце серед вищих державних установ в Італії посідає Конституційний суд. Цей Суд був уперше в історії країни заснований відповідно до Основного закону країни 1947 р. До цього Італія не знала конституційної юстиції. Лише після восьми років після прийняття Конституції був прийнятий закон (11 березня 1953 р.) про цей орган. Перше засідання Суду провів 23 квітня 1956 р., а першу ухвалу виніс 14 липня 1956 р. Згідно з Конституцією 1947 р. Конституційний суд має право ухвалювати рішення про неконституційність законів і тим самим скасовувати їх. У 1956 р., коли він був створений, Суд більше 1 000 разів ухвалював такі рішення. Вони, як правило, сприяли втіленню в життя найбільш демократичних положень італійської Конституції. Він розглядає також спори про компетенцію між різними органами влади, між державою і областями держави або між областями і, нарешті, обвинувачення в порушенні конституційних норм, що висувуються проти Президента і міністрів. Найважливіше повноваження Суду – контроль за конституційністю законів і актів, що мають силу законів. Такий контроль може бути попереднім і наступним. Перший здійснюється Судом на вимогу уряду відносно законів областей до того, як вони будуть промудговані.

Такий розгляд відбувається тоді, коли комісар уряду в області зробить висновок, що область перевищила свою компетенцію, або якщо її рішення суперечать національним інтересам або інтересам інших областей. Якщо обласна рада підтверджує свій закон абсолютною більшістю голосів, то голова Ради міністрів може направити запит до Конституційного суду в 15-денний термін [3, с.31].

Завжди можна звернутися до суду загальної або адміністративної юрисдикції з приводу захисту прав і законних інтересів у зв'язку з встановленням законності актів публічної адміністрації.

Ревізійна палата Італії, яка заснована в 1862 р., є вищою ревізійною установою Італії. За своєю суттю, це судовий орган, який наділений функціями фінансового контролю, що здійснюється неупереджено, незалежно та автономно, а також судовими функціями, покладеними на Палату щодо сфери ведення державної облікової документації та цивільних, військових і ветеранських пенсій. Відповідно до конституції Ревізійна палата Італії дає попередню експертну оцінку законам і основним урядовим нормативним актам, в тому числі і нефінансовим законопроектам, а згодом перевіряє, як контролюється й регулюється державний бюджет. Утім, основне доконституційне законодавство (від 1934 р. з наступними поправками) продовжує вимагати тривалої перевірки, що складається з попереднього (апріорного) або ретроспективного (постеріорного) підтвердження законності й відповідності вимогам права великої кількості окремих постанов або платіжних доручень [2, с. 24-28].

В умовах пандемії COVID-19 судова система Італії не функціонує, всі судові засідання зупинені по всій країні згідно з постановою Уряду, розробленою Міністром юстиції Альфонсо Бонафеді.

Статус судової влади в Італії завжди був авторитетним. Значення судової системи особливо підвищилося в останні роки, коли органам з охорони правопорядку вдалося досягти успіхів у боротьбі із терористичними силами, а також з мафією. Італійська мафія та корумповані структури влади тривалий час були тісно пов'язані між собою, а деякі відомі політичні діячі протягом багатьох років таємно підтримували керівників злочинного світу. Саме через це у 1980-1990-ті рр. в Італії розпочалася рішуча боротьба з корупцією в громадських та бізнес-структурах, яка завдала значного удару по підпільних злочинних угрупованнях. Це був переломний момент для Італії, оскільки мало

бути визначено, хто буде головною силою в державі влада чи мафія. Цим можна пояснити успіхи італійської поліції у викритті та затриманні керівників мафіозних угруповань, які втрачали своїх заступників в органах влади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Порівняльне судове право: Навч. посіб. / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, Н. В. Сібільова, В. С. Бабкова, Ю. І. Крючко; за ред. І. Є. Марочкіна та Л. М. Москвич. Х.: Право, 2008. 112 с.
2. Система державного управління Італійської Республіки: досвід для України/ уклад.: Ю. В. Ковбасюк, С. В. Загороднюк, Л. В. Примаченко. К. : НАДУ, 2012. 48 с.
3. Судова система Італійської Республіки: політико-правовий аналіз / Х. В. Машталір // Прикарпатський юридичний вісник. 2016. Вип. 2. С. 30-33.

М.М. Коваль

к.ю.н., доцент кафедри кримінального права і процесу

Х. А.Хом'як

студентка 1 курсу, групи ПВ-14

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД СУДОВОЇ СИСТЕМИ НІМЕЧЧИНИ

Правове регулювання судоустрою Німеччини має певну специфіку. Як відомо, Німеччина – це федеративна держава. Відповідно суб'єкти федерації, мають певну автономію, у тому числі й при створенні та правовому регулюванні діяльності більшості правоохоронних органів. Наприклад, законодавством земель регулюється діяльність органів юстиції, поліції, юридичної освіти. На федеральному рівні принципово відсутні спеціальні закони про прокуратуру, міністерство внутрішніх справ, поліції, оскільки ці органи не є централізованими. Водночас питання відносно судоустрою, судочинства й статусу суддів регулюються саме федеральним законодавством, що підкреслює наявність принципу централізації судової системи Німеччини й підтримку більшості елементів принципу єдності, незважаючи на федеративність країни. Але, попри сильну тенденцію до централізації, децентралізація системи залишається значною. Так, наприклад, федеральний Закон «Про загальні суди» [1] наділяє уряди земель, суб'єктів федерації, повноваженнями у сфері регулювання компетенції й порядку здійснення діяльності місцевих, регіональних і вищих регіональних судів.

Німеччина належить до тих країн, досвід судоустрою яких запозичувався іншими державами. Нагадаємо, що Німеччина – країна з романо-германською правовою сім'єю, яка виникла в результаті еволюції римського права й охоплює більшість країн континентальної Європи. За специфічними ознаками усередині цієї правової сім'ї можна виділити дві групи: романську і германську. Незважаючи на те, що римське право дуже вплинуло на становлення правових систем всіх європейських країн, у Німеччині його вплив був значнішим, ніж у Франції й Англії. Священна Римська імперія німецьких націй, ще не одержавши такого статусу, веде відлік від 843 р. (імперією Німецьке королівство стане в 962 р.). Періоди величезного впливу чергувалися із занепадом, поступово на її території було утворено близько 300 незалежних держав, князівств та вільних міст [2, с. 766].

На територіях Німецької імперії імператор мав певні судові прерогативи. Зокрема, він головував у Верховному суді, що розглядав справи у першій інстанції й як остання апеляційна інстанція. У спорах між васалами імператор здійснював функції суду останньої інстанції.

Відомий учений і політик XIX ст. професор Берлінського університету Рудольф Гнейст зазначав, що судова влада Німеччини середніх століть не справлялася повною мірою із завданнями, які на неї покладали, через те, що судоустрій не був улаштований таким чином, щоб забезпечити можливість вирішити всі виникаючі конфлікти в суді й суди дуже часто відсилали прохачів до примітивної системи самопомогі [3, с. 69].

У відповідності з Конституцією організація судової системи ФРН характеризується її федеральним устроєм та наявністю судів загальної і спеціальної юрисдикції. Конституція ФРН розрізняє п'ять основних галузей юстиції: загальну, трудову, соціальну, фінансову й адміністративну і встановлює відповідні їм п'ять систем судів, кожна з яких очолюється власним вищим органом. Загальним судам підсудні всі цивільні і кримінальні справи, що не віднесені до компетенції органів адміністративної юстиції та інших спеціалізованих судів [4].